

PROPELLERBLADET

Organ för FFVs kamratförening

Nr 69 Årgång 58

2007

PROPELLERBLADET

Organ för FFV Kamratförening

Redaktör och ansvarig utgivare: Leif T Larsson

I redaktionen ingår: Styrelsen

Föreningens styrelse:

* Ordförande: 6336

Leif T Larsson, Midsommarvägen 10, 126 35 Hägersten. 08 - 84 99 34

* Vice ordförande: 6060

Bengt Svensson, Skogslundsvägen 4, 732 48 Arboga. 0589 - 132 14

* Kassör: 5746

Rolf Olsson, Turedalsgatan 42, 732 31 Arboga. 0589 - 135 48

* Sekreterare: 5858

Åke Tedesjö, Mastvägen 30, 723 48 Västerås. 021 - 80 40 88

* Ledamot: 4929

Karl Gardh, Anders Johanssonsg 22K, 732 47 Arboga. 0589 - 139 14

* KFUK-KFUMs representant:

Larsowe Roman, Kungsfågelgatan 38, 724 69 Västerås. 021 - 35 86 91

* Suppleant: 5325

Jan Welin, Vretvägen 35, 732 32 Arboga. 0589 - 136 49

* Suppleant: 5716

Per Åke Angelöf, Grindgatan 50, 589 23 Linköping. 013 - 15 12 02

Medlemsavgiften för år 2008 är 100:- (Etthundra kronor)

Postgiro 34 02 04 - 7

Hemsida: <http://home.swipnet.se/ffvk>

E-post: ffvk@tele2.se

Flygförvaltningens Verkstadsskolas Kamratförening.

Omslagsbild: Från kamratträffen 2006. 5716 Per Åke Angelöv, 5846 Hans Nordberg och 5853 Jens Rönnkvist framför Johannisbergs Herrgård.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sid 1	Träffas vi den 24-25 maj 2008?	Styrelsen
Sid 2	Flygförvaltningens Lärlingsskola FFL 1944	4413 Rune Lundberg
Sid 8	Kalla kriget en del av vår historia som du kan vara med att dokumentera	5209 Stig Hertze 5205 K-G Andersson
Sid 12	Inbjudan till kamratträff med årsmöte 2008	Styrelsen
Sid 13	Flygdag i Västerås	5524 Roland Rehnback
Sid 14	Utställningsmonter på Västerås Flygmuseum	5858 Åke Tedesjö
Sid 15	Jubileum för 48-orna	4802 Joe, 4817 Eric och 4825 Åke
Sid 15	Upprop för 58-orna	5858 Åke Tedesjö
Sid 16	Nostalgi	4220 Arne Yngvesson
Sid 17	2006 då KFUK-KFUM nystartade	Larsowe Roman
Sid 19	På stulna vingar över nattmörk östgötabygd	4307 Sigvard Hansson
Sid 29	Östersundsträffen den 17 september 2007	5732 Kjell Landgren
Sid 30	49 år i flygutvecklingens tjänst	Utdrag ur PROTECK
Sid 33	Min DBS operation på Umeå universitetssjukhus	5744 Eyvon Nordström
Sid 33	53:ornas 50 årsjubileum	5325 Jan Welin
Sid 42	Finmekanik	5230 Stig Wennberg
Sid 45	Vänskapsträff 2007	6111 Lars Åke Carlsson
Sid 47	Försvarets Historiska Telesamlingar	4929 Karl Gardh
Sid 50	Digitalisering av våra smalfilmer	5858 Åke Tedesjö
Sid 51	Föreningsfakta	5746 Rolf Olsson
Sid 52	IN MEMORIAM	

Träffas vi den 24-25 maj 2008?

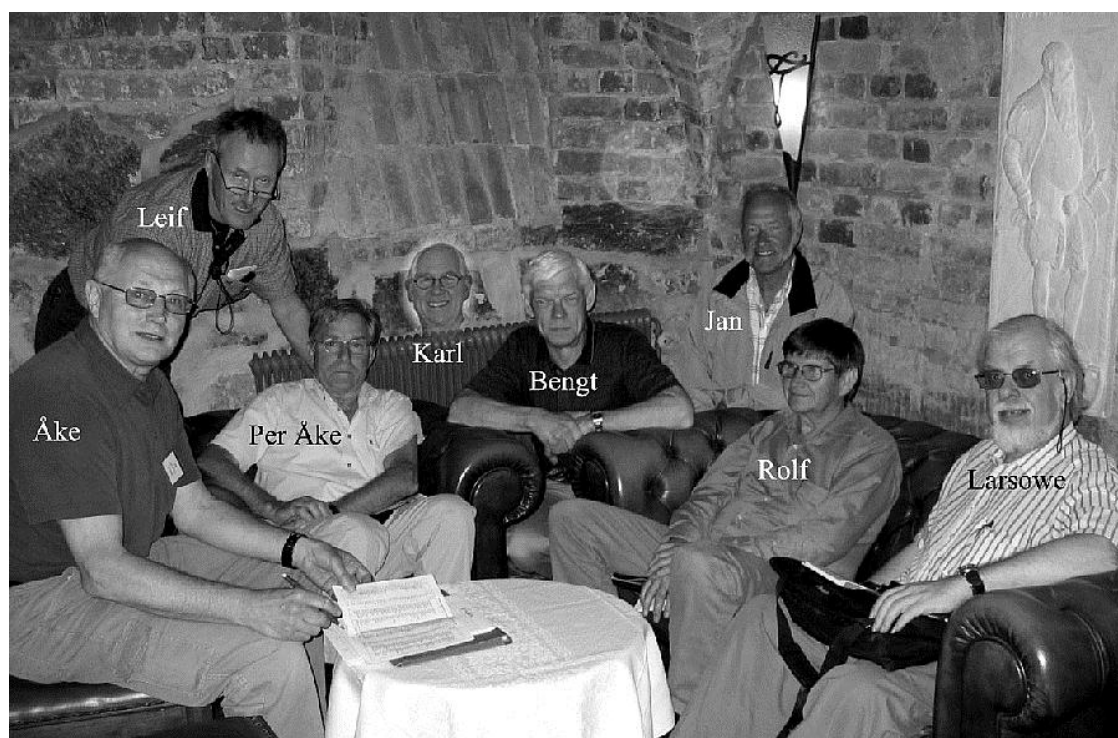
Naturligtvis, planeringen för kamratträffen pågår och vi har valt ovanstående dagar för att kunna kombinera Lövudden/Johannisberg med besök på Hässlö och Västerås Flygmuseums Roll Out 2008. Detta ger också en möjlighet att bese vår monter i utställningshangaren, som är den gamla CVV hangaren på Hässlö.

Vi planerar också att för första gången visa vårt filmade arkivmaterial som spänner över åren mitten 1950-talet till 1964.

Mer detaljer om film och träffen finns i tidningens artiklar.

Med önskan om en God Jul och ett Gott Nytt År till er alla!

Styrelsen

Flygförvaltningens Lärlingsskola FFL 1944

Hur kom det sig att undertecknad 4413 hamnade där?

Jo jag träffade en tidigare skolkamrat, i Norrköping, som frågade: ”ska du hänga mä´ till Västerås, de har en skola för flygmekaniker där”?

OK, tyckte jag, men då sa han att du måste snabba på, för det är sista dagen för anmälan, den måste vara instämplad senast klockan 24:00.

Snabba ryck till lärare, för skriftlig rekommendationsbrev samt ifyllande, av alla andra handlingar. Några minuter före 24:00 stämplades handlingarna på centralen i Norrköping.

Det gick en tid sedan kom det en kallelse, jag skulle infinna mej på

Tekniska skolan för tre dagars prov. (Skolkompisen fick ej något svar).

Där träffade jag Ove Ahlgren och Lage Jarking, ja tror att även den gamla verkaren var med.

Vid hemkomsten frågade faderskapet hur det gick. – Får du åka till Västerås? Den på morgonen så förhoppningsfulle svarade. – Du pappa det kan vi nog glömma, det är 820 sökande, men bara 20 killar som får plats.

Tydligen gick proven ganska bra för efter ett tag så kom det ett papper att ja skulle fara till Västerås, bara det var ett litet äventyr, med stänkande ånglok, och tre tågbyten.

På tåget fann jag tre killar som var med på proven. Det var Lars Ramstedt, Jonte Jonsson samt ”Ankan” Andersson. ”Ankan” fick ej vara kvar så länge på skolan, det var ju fyra veckors provtjänst, och en lång kö att ersätta med.

I Västerås blev vi hämtade på station med bil för transport till Johannisberg. Vilken entré vi möttes av, rena Herrgårdsidyllen. På trappan stod fru Hallman och hälsade oss välkomna. Ja, även Carl Dahlin (Calle Dadda) var med.

Vi blev ju även granskade av 43:orna som även hänvisade oss till takåsarnas tre rum. Tjugo killar med en toa och två tvättstall, tala om trängsel på morgon. Den tidens nymodigheter med dusch, ersattes av slangen i bastun eller ett dopp i det inte så rena vattnet i Mälärviken.

Det inträffade ibland, att någon blev kvar i stan på lördagsnatten. Då fick man hoppas att kompisarna hade bäddat gubbe och att Calle Dadda ej upptäckt det vid sin nattliga kontrollrunda.

På söndagsmorgon var det uppställning kl.08.00 för flagghissning och ett litet korum, och ve den som ej passade tiden. En yngling kommer på cykel från stan, slänger den i diket och är faktiskt först vid flagghissningen. Calle Dadda: ”va tidig Du är, och finkladd”. var på nämnda yngling raskt svarade: ”jag ska fara till stan” (med förhoppning om att Calle ej upptäckt hans nattliga frånvaro). Det gick bra den här gången.

”Ankan” hann med mycket under sin korta tid på skolan. Han och ”Frasse” kom hem för sent, såg räddningen med ett öppet fönster, och klättrade in genom detta. Tråkigt nog så stod det ett välfyllt badkar med vatten och tvättkläder innanför, så det var lätt för ”Dadda” att spåra de blöta syndarna. Straffet, som vanligt, permissionsförbud och

potatiskällaren. Där fanns det alltid plats för syndare. De få som ej upplevde detta straff, kan ju vara med på nästa skolträff 2008, jag hoppas att man även då får uppleva den atmosfären på Johannisberg??

Maten var ett speciellt problem. Man kunde ju få både bruna bönor och ärtsoppa två gånger i veckan, ja till och med samma dag.

Vid ett tillfälle fick vi ärtsoppa och väldigt mycket rimmat fläsk till middagen på Johannisberg. Det myckna fläsket gjorde undertecknad mycket misstänksam. Det såg ej bra ut och luktade ej som vanligt, varför jag avstod, från den middagen.

Det var tur för mej, på natten blev det ett fasligt spring ut i naturen.

Köa till toan var ju ej att tänka på.

Jag hade däremot sparat fläsk på två hårdbrödsrackor, dom tog ja med dagen efter, gick in till Lage Jarking och Ove Ahlgren. De ville ej höra på mitt klagomål, men då tog jag fram rackorna och tyckte att dom skulle smaka, men dom avstod från denna frestelsen och kastade rackorna i soptunnan.

Det var ovanligt många bleka och trötta elever på den dagens lektioner, men skolledningen hade full förståelse.

Det var mycket bra med Johannisberg det var nära till Lövuddens idrottsplats, med fotbollsplan och löparbanor där vi tillbringade mycket tid.

Det visade sig ganska snart att vi hade många idrottskilar i gänget, såväl i friidrott som i bollgrenarna, där vi spelade både bandy, handboll och fotboll. Vi blev inbjudna att delta i skolmästerskapen i Västerås.

Visst ställde vi upp. Det var ju indelat i åldersklasser så vi hamnade ibland elever från läroverket. Våra segrar blev många. En av de både roligaste och märkligaste var Matts Hallgrens spjutseger. Han låg dåligt till inför sitt sista kastet. Då kom den ledande kastaren fram och sa lite överlägset, – så där kan man inte hålla spjutet, det ska hållas så här.

Jaha, tänkte Matts, jag provar. Han vann med några meter. Eftersom det ej blev den enda segern så blev vi även bästa skolan. Men det kunde

ej upprepas något mera år, för skolan blev portad ifrån dessa tävlingar i fortsättningen.

I slutet på årskurs två skulle det bli en studieresa till Linköping och Motala, men det var även ett villkor. För att få följa med skulle alla vara nyklippta och välvårdade dagen före avresan (den tidens Pjathår fick ej förekomma).

Detta medförde att åtta killar for till frisören, medförande ett foto på fotbollspelaren Timpa Simonson i Jönköpings Södra. Vi ville ha samma frisyra, snaggade över hela huvudet, men med en lite längre tofs i pannan. Det går ej att beskriva minen på Ove Ahlgren när han mötte oss i verkstadsdörren, vi åtta gick in sist, och Ove ryter: ”Jag sa klippning, inte skalpering”. Vi fick trots detta utbrott följa med på resan.

Det här var något nytt i Linköpings Folkets Park. Tjejerna kom och ville ha våra lockar. Två månader senare kom jag tillbaka till Linköping för fortsatt praktiktjänst på CVM. Då var det nya frisyrmotet vidareutvecklat, med en ca fem millimeter bred rakad mittbena, tänk vad vi kunde ställa till med.

Det finns massor av tokiga historier om och med våra kompisar. Det var svårt att få nattpermis, man var tvungen att ha ett verkligt skäl för att få sådant beviljat. En i vår klass (4417 Ture Sandberg från Luleå) ville ganska ofta besöka sin moster i Arboga. Det var ju ett vällovligt skäl, men efter några sådana besök, var den så kallade mostern med barn och det unga paret gifte sig tidigt, och levde lyckliga i många år hemma i Luleå. Sommartid var det ganska vanligt att ro eller segla mellan Johannisberg och Skolan, över viken var det bara ca 4 km.

En kväll när vi var på hemväg i tiohuggaren hoppade 44:an Adolfsson i vattnet, han skulle simma hem. Rodden fortsatte hem till den lilla bryggan i vassviken nedanför berget, vi åt middag, men simmaren saknades.

Vi började bli oroliga, var kunde han vara, tänk om han hade drunknat. Vi for ut med tiahuggaren och letade, men såg ej någon simmare. Mera oro, och inga andra båtar var synliga heller. Det ligger några öar på vägen, kan han vara där? Jo på en av dom gick den saknade, nakna Adolf och plockade blåbär, helt utan tanke på tid och rum. Så slutade även det äventyret lyckligt.

Skolan var ej bara en läroanstalt, den fostrade killar, som lärde sej att hjälpa och respektera varandra, samt att även följa lagar och förordningar. Det är otroligt få av oss, som har råkat att falla utanför regelverket. Vid skolträffarna på Johannisberg och besöket på den utställning, som föredömligt brukar vara uppmonterad i den forna matsalen, avlyssnade jag ett samtal mellan en av våra medlemmar och hans tonåriga barnbarn. – Farfar bjöd dom på krogen innan du skrev på avtalet? Ynglingen hade läst avtalsvillkoren, som skulle gälla i fyra år från vår sida, men skolan hade rätten att när som helst avskeda den som hade misskött sig. Trots varningar bättrade de ej sitt uppförande, såväl inom skolan som utanför, det hände för några som bara hade liten tid kvar på de fyra åren.

Min fortsatta utbildning och praktik på motorverkstan CVM gick bra och dom två åren rann iväg mycket snabbt. När jag blev kallad till mönstring, och granskad från alla håll, så föll domen från en tvär

major, infanteriet I4 Linköping. Jag svarade mycket artigt nej. – Major jag ska placeras i flygvapnet, varpå jag mycket lugnt överlämnade mina papper från skolan. Majoren vrålade, – varför sa Du ej detta förut. Jag svarade, – Majoren frågade ej.

Det blev F13.

Värnplikten på F13

Efter grundutbildningens fyra veckor blev jag placerad som Jeep-förare på 4:e divisionen. Det gick ju bra ända tills general Söderberg kom på besök. Han gick förbi den uppställda truppen, stannade framför mej och frågade: ”var har jag träffat soldaten förut”. Mitt svar: ”på FFL i Västerås”. Hans följdfråga: ”vad gör soldaten här”?

Svaret att jag var jeep förare, betydde slutet på den tjänsten. Jag hamnade på tillsynshangaren, och fick samma tjänst som furirerna men med värnpliktigs lön 1:50 per dag.

När furirerna gick till mässen och fikade, så gick även jag. Efter ett par dagar så blev jag inkallad till divisionschefen, en ung kapten, som frågade varför jag tog mej dessa friheter. Mitt svar var att jag utför en furirs tjänst, men med en värnpliktigs lön. Jag fick behålla fikapausen.

Nu efter 60 år kan ja ej låta bli att tänka på, vilken tur ja hade den där dagen när ja träffade min gamla kompis från folkskolan. Han som fick mej att skicka in min ansökan samma dag minuterna före klockan 24:00 sista anmälningdagen. Det har jag aldrig ånrat.

4413 Rune Lundberg ”Lången”

PS Varför jag fick smeknamnet Lången begriper jag ej. Då som nu 178 cm lång och bredvid 4418 Matts Hallgren var man ju som en dvärg, eller var det just därför? **DS**

Kalla kriget en del av vår historia som du kan vara med att dokumentera

Den 22 dec. 1991, för jämnt 25 år sedan, halades sovjetimperiets röda fana för sista gången på Kreml i Moskva. Upp hissades den ryska federationens trikolor.

Detta var det definitiva slutet på det kalla kriget som delat Europa i ett kommunistiskt Östeuropa och ett demokratiskt Västeuropa under 45 år. Under dessa år stod två kärnvapenförsedda militärallianser, Warszawapakten och NATO, öga mot öga endast några tiotals mil från den svenska gränsen.

Sveriges geografiska läge var inte längre vid sidan av, utan i centrum av de båda stormaktsblockens intresseområden.

Att snabbt bygga upp ett tekniskt avancerat och slagkraftigt försvar blev en prioriterad fråga för vårt land. Flygvapnet fick i detta sammanhang en central uppgift att hävda våra gränser som del i det invasions- och ytförsvar som vi ansåg oss behöva.

Vår alliansfria hållning krävde dessutom att våra vitala vapensystem helst skulle vara utvecklade och/eller tillverkade inom landet, men i de fall detta inte var möjligt gjordes avstegen vanligtvis åt väster.

Parallellt med denna utveckling skedde en anmärkningsvärd kunskapsuppbyggnad och utveckling inom elektronikområdet. Från analoga system med elektronrör till digitala system med halvledare och vidare till mjukvarubaserade integrerade datorsystem. Samtidigt togs helt nya sensorer i bruk som utnyttjade IR- och Laserteknik

Att omsätta dessa nya kunskaper i praktisk handling, från behovsanalys, konstruktion, tillverkning, driftsättning och underhåll, blev huvuduppgiften för alla de personer som rekryterades till de olika organisationerna inom försvaret och till vår svenska försvarsindustri.

Vi FFV:are var i högsta grad en del av denna utveckling. Nu har vi en möjlighet att dokumentera våra egna erfarenheter och upplevelser.

Arboga Elektronikhistoriska Förening (AEF).

I samband med CVA:s 60-års jubileum bildades AEF i september 2005 och vi är nu strax över 70 medlemmar. Vår avsikt är att dokumentera kalla krigets period i svensk teknikhistoria genom att samla och bevara information om elektronikutvecklingen med anknytning till flygvapnet under denna unika tid.

Vi beslutade inledningsvis att behandla områdena:

- Mätteknik och mätinstrument, kvalitetskrav och spårbarhet
- Autotest med tillämpning på avionik, flygelektronik
- Programmeringsteknik och testprogramutveckling
- Provningsteknik i underhållsverksamheten
- Uppbyggnad och utveckling av elektroniksystem
- Publicera material som medlemmar eller andra intressenter bidrar med.
- Samla in information genom ett virtuellt museum där bidragsgivare inom industrin, förvaltningar, mm kan medverka.
- Strukturera och sprida information genom detta virtuella museum.

Nytt virtuellt museum på nätet

Varför ett virtuellt museum? Ett traditionellt museum visar prylar, som vanligen har ett visuellt värde för besökaren om inte annat än genom igenkännandets leende. När det gäller elektroniksystem och dess detaljer saknar dessa ofta ett visuellt värde för den vanlige besökaren (en svart låda med kontakter). En skylt med beteckning räcker inte. Om det däremot åtföljs av en historia som beskriver vad det är, hur det kom sig etc. blir det mera intressant. Speciellt om det förs in i sitt historiska sammanhang.

Alltså, argument ett: Tag foton och berätta en historia

Ett andra argument är lokalhyran, som på årsbasis för en uppvärmd lokal ligger på 300-500kr/m². Ett par hundra m² blir 60-100.000kr/år. Att ställa ut prylar har blivit mycket dyrt. Alla museer brottas idag bl.a. med höga lokalkostnader, som dessutom stiger med tiden. Att lägga ut information genom en hemsida kostar idag 12 kr/år och MB. Kostnaderna för t.ex. 10.000 sidor text och 1.000 bilder kan, beroende på bildernas storlek, landa på ca 6.000 kr/år. Dessutom är priserna nedåtgående.

Ett tredje argument för ett virtuellt museum är att det inte är bundet till en viss ort utan kan nås från vilken plats som helst via Internet. För detta erfordras dock dator med internetanslutning, en nackdel som mer och mer försvinner.

Det fjärde argumentet är, att besökaren aktivt kan delta i utformning och innehåll i det virtuella museet.

AEF:s hemsida, det virtuella museet, är bl.a. indelat i 5 delar.

- Omvärlden som beskriver utvecklingen utomlands och i Sverige.
- Elektronikutvecklingen från elektronrör till mikroprocessorn.
- Flygvapnets utveckling inom flygplan- Stril- och flygbasområdet.
- Avionik är inte tidigare dokumenterat. En jätteinsats erfordras.
- Mät- och testteknik specialiteter inom verksamheten på CVA i Arboga.

Dessutom personliga minnen och på sikt mycket mera.

Hemsidan har tagit lång tid att ta fram. Nu när vi har en struktur skall den fyllas med innehåll. Det är här vi hoppas på alla FFV:are som med sina kunskaper och erfarenheter och inte minst personliga minnen kan ge den svenska elektronikhistorien den plats på Internet den förtjänar.

GÅ IN PÅ: www.aef.se

Sänd oss ett mail och tala om för oss vad du tycker.

Vi ser fram mot många nya medlemmar, många synpunkter och bidrag från propellerbladets läsare.

Styrelsen för AEF genom:

5209 Stig Hertze. E-post: stig.hertze@swipnet.se

5205 K-G "Egon" Andersson. E-post: kg.andersson@globalnet.net

5209

5205

PS. Vi har också byggt upp ett vanligt museum för SAAB Aerotech och SAAB Communications räkning. Här har också AEF sina lokaler. Avsikten med detta museum är att dokumentera och åskådliggöra de områden som gamla CVA och dess efterföljare varit verksamma inom. Detta för att nuvarande personal och nyanställda skall få en känsla för företagets historia.

Om ni planerar ett besök i Mälardalen, kan en kombination av Robotmuseet och Elektronikmuseet båda i Arboga vara något att tänka på.

Hör av er i god tid. **DS**

Inbjudan till kamratträff med årsmöte 2008

Åter dags att samlas till en kamratträff och med tillhörande årsmöte. Tidpunkten är satt till lördagen och söndagen den 24-25 maj 2008 och platsen är Lövudden/Johannisberg som brukligt.

Samma helg har också Västerås Flygmuseum sin årliga "Roll Out" på Hässlö. Vid ett besök där kan man passa på att se vår permanent placerade monter med utställningsmateriel från vår skola.

Vi har även denna gång fått löfte från Johannisbergs Herrgårds ägare att sätta upp vår utställning på traditionellt sätt i gamla matsalen.

Boka redan nu in i din almanacka lördagen den 24 och söndagen den 25 maj för ett besök i Västerås.

Tänk på att samordna med dina klasskamrater för att fira jämna år sedan skoltiden.

Separat kallelse med program kommer att sändas ut under april månad.

Väl mött den 24-25 maj 2008 i Västerås!

Styrelsen

Flygdag i Västerås

Västerås Flygmuseum är ett tämligen unikt svenskt flygmuseum. En stor del av samlingarna består av luftvärdiga flygplan, som ägs av enskilda personer. Planen används flitigt under sommarsäsongen. Närmare tjugo flygplan finns i museets samlingar, allt från stridsflygplan som Vampire, Tunnan, Lansen, Draken och Viggen, till små flygplan som SK 16 och Tiger Moth. Där finns naturligtvis också kringutrustning, motorer och avionik. Mycket stolta är man över de fungerande simulatorer för Draken och Metropolitan som är flitigt använda. Arbete pågår med att ordna en hel vägg för kamratföreningar med anknytning till flyg för att hålla ihop denna verksamhet. Där kommer naturligtvis FFV att finnas, tillsammans med F1 Kamratförening. Gå gärna in på <http://www.flygmuseum.com/> för ytterligare information.

Nästa års flygdagar, "Roll Out" infaller samtidigt som Kamratträffen, lördag och söndag den 24 och 25 maj. Då blir det full cirkus på Hässlö. det blir i stort sett liknande program båda dagarna med förmiddagarna ägnade åt ankomst- och träningsflygningar. Uppvisningsprogrammet blir mellan 1300 och 1515 och planeras att innehålla besök från Svenska Flygvapnet, Finska Flygvapnet, våra egna Acrobater och andra, en nedskalad Mustang, jetmodeller, en fullvuxen Mustang i sällskap med en d:o Spitfire och mycket annat smått o gott. Man räknar också med medverkan från Hemvärnet i olika former samt uppvisningar med bilar.

Alla FFVare som kommer till Västerås redan på lördagen är välkomna till en fullmatad flygdag den 24 maj! Entréavgiften kommer troligen att hamna på 100:- per person, med fri parkering.

5524 Roland Rehnäck

Utställningsmonter på Västerås Flygmuseum

En glasmonter med materiel och information om vår skola och kamratförening finns nu permanent på Västerås Flygmuseum. Det var en förfrågan från Flygmuseet, som vi nappade på och köpte in en monter samt placerade den på anvisad plats. Vi har i den placerat eget material från arkivet plus att vi har fått in elevarbeten, efter uppropet i Propellerbladet.

En informationstavla om skolans historia och vår kamratförening finns bredvid montern. Även en skärmpelare med klassfoton mm kommer att ställas upp.

Premiärvisningen var på Flygmuseets "Roll Out dagar" den 26-27 maj 2007. Varje söndag 12-16 är museet öppet för allmänheten.

Nästa kamratträff den 24-25 maj 2008 sammanfaller med museets "Roll Out" vilket gör det möjligt för alla att se både vår monter och museets program.

5858 Åke Tedesjö

Jubileum för 48-orna

Tiden har gått mycket snabbt. Vid kamratträffen 2008 är det 60 år sedan vi hoppfulla kom till Johannisberg. Roligt skulle det vara att träffas och uppliva gamla minnen. Kanske sista gången Vi kan fira ett sådant jubileum, ty åldern kräver sitt och vi har blivit några färre.

Kom till kamratträffen 2008 och vi "Västeråsare" skall försöka ta hand om Er och göra något trevligt. Ring eller skriv några rader till:

Bengt "Joe" Björk

Höjdhoppargatan 7

722 41 Västerås Tfn 021-33 04 33

Hjärtligt Välkomna

4802 Joe, 4817 Eric och 4825 Åke

Upprop för 58-orna

Ett halvt sekel har gått sedan vi träffades för första gången. I augusti 1958 "checkade" vi in på Johannisberg och Lövudden för att börja en utbildning, som har format våra liv mer än vad vi då hade en aning om.

Både yrkesmässigt och socialt gav det oss en start i livet som har varit till stor nytta.

Varför inte komma till Västerås den 24-25 maj 2008 där vi kan träffas och berätta om våra erfarenheter och naturligtvis minnas gamla tider.

Hör av dig till: 5858 Åke Tedesjö 021-80 40 88.

E-post: ake.tedesjo@tele2.se

Nostalgi

Några rader om den nostalgikänsla som nu och då gör sig till känna. Just nu börjar den komma och det beror på att – som jag hoppas – årets Propellerblad ska dimpa ner i brevlådan. Alltid med innehåll som är intressant, inte minst artiklar om före detta FFV-elever, som verkligen har lyckats här i livet inom olika områden såsom tekniska uppfinningar, olika engagemang inom samhällsliv och företag mm. Och varje gång tidningen kommer skänker jag en uppskattad tanke till det duktiga gäng i Arboga och Västerås som arbetar fram den. Från oss alla ett varmt tack till Er.

Jag åker ibland genom det nya bostadsområdet på Östra Mälarstrand, här i Västerås, där vår första skola låg. Bland annat är den så kallade T2-hallen kvar där många hade sin första praktik. Även den södra matsalsbyggnaden finns kvar där de bekanta bruna muffins var en uppskattad delikatess. Även här kommer nostalgien fram. Tyvärr uppstår luckor i vår kamratkrets vilket alltid känns smärtsamt. Vi ”förstlingar” har ju alla passerat 80-årsstreck och uppnått livets höst. Tror nog att de flesta tycker sig ha haft ett rikt liv, inte minst genom att i ungdomen fått knytas till FFV och kamratföreningen.

En önskan om en trevlig helg vill jag sända till redaktionen och till alla FFV-vänner.

4220 Arne Yngvesson

PS.** Jag försöker ibland knåpa ihop någon liten vers. Här är en som kan vara aktuell. **DS.

**När hösten kommer och dagen blir kort
den sköna sommaren har spolats bort,
Vi människors höst lika den är
när till okända mål färden den bär.**

2006 då KFUK-KFUM nystartade

Här kommer hälsningen från KFUK-KFUM genom ett sammandrag av verksamhetsberättelsen för 2006 och lite om 2007. Det övergripande målet för 2006 har varit, med årsmötet till stöd, en budget i balans. Detta har inneburit personaluppsägningar, hyreshöjningar och fokus på rörliga utgifter.

Glädjande är att vi har utökat KFUK-KFUM-familjen med ännu en sektion. HIF Anund beslutade vid sitt årsmöte att ansluta sig till KFUK-KFUM. Vi ser även med glädje att scout-, basket-, Rävns och kapellverksamheterna fortsätter att växa. Olika studiecirkel har genomförts, med syfte till att hitta tillbaka till gemenskapen mellan sektionerna. KFUK-KFUM har en djupt rotad tradition att leva upp till.

Den öppna verksamheten består av trivselträffar, resor, musikprogram och gudstjänster m.m. Inom ramen för dessa program vänder sig föreningen till allmänheten. ”Musik i sommarkväll” har samlat många åhörare vid 10 musikkvällar. Söndagsgudstjänsterna på Lövudden har haft ett 40-tal besökare vid varje tillfälle. Samarbetet ger gudstjänsterna en ekumenisk inriktning. Kvällsandakterna har med hjälp av präster och lekmän genomförts varje vardagskväll under sommaren. Föreningen har för fjärde året i rad deltagit i Radiohjälps kampanj Världens Barn.

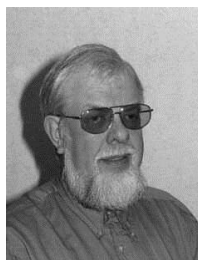
Vår dubbeldäckare fortsätter att sprida glädje bland Västerås barn och ungdomar, särskilt i samband med sommarverksamheten.

Medlemsantalet ökade med 20 personer från 672 till 692, mest ökade Alpinsektionen med 13 personer. HIF Anund har 80 medlemmar. Föreningen har ett dam- och ett herr innebandy-lag i seriespel och många ungdomar. Alpinsektionen i Västerås är den enda gruppen inom KFUK-KFUM rörelsen i Sverige. Windsurfing är fortfarande efter många år en attraktiv sport på Mälaren. Scoutpatrullerna har under året haft träffar på Lövudden. Scoutkåren deltog i Skogsvårdsstyrelsens

Familjedag ”Skogens dag” på Johannisberg. Triangelföreningen (Vuxengruppen) har haft 7 olika grupper igång. HIF Anund är en handikappidrottsförening som funnits på Lövudden sedan 1980, och har boccia och bowling på sitt program. Arosorkestern grundades under 1960-talet, den hade 7 framträdande under sin säsong, och har en mycket bred repertoar. Vår fina Gospelkör KAOS har 35 medlemmar och hade 15 uppdrag. Sommarens Dagverksamhet startade 1951. Det innebär att föreningen oavbrutet arrangerat sommarverksamhet för Västerås barn och ungdomar under 55 år. Lövudden och Rävsnäs används av allt fler föreningar, företag, kommuner och enskilda. Det kan nämnas att på Lövuddens Kapell och Friluftskyrka har det genomförts 26 kvällsandakter, 5 helgmålsböner, 6 gudstjänster, 10 Musik i sommarkväll, 5 vigslar, 7 dop och 5 begravningar.

Västerås kommun har börjat muddra och bygga en ny hamn för fritidsbåtar på Lövudden. Även en stor yta för båtuppläggning har iordningsställts.

Hälsning från KFUK-KFUMs representant i FFVK föreningen och styrelsen Larsowe Roman

På stulna vingar över nattmörk östgötabygd

Bilstölder är ju något som vi genom åren fått vänja oss vid. Det tillhör vardagen och väcker ingen större reaktion – så länge som det inte handlar om sin egen bil förstås...

Men att FLYGPLAN stjäls här i landet torde däremot vara desto mera ovanligt. Men det har verkligen inträffat i ett fåtal fall under åren.

Denna berättelse, framplockad ur ”Minnenas album”, handlar just om en sådan spektakulär och mycket uppmärksammas händelse som inträffade i Linköping. Året var 1948 – rätt länge sedan alltså – men händelsen var av den arten att den bör tåla att bli omskriven ännu en gång. Historien hade verkligen sina poänger!

Undertecknad som skriver dessa rader, fann sej till sin överraskning och utan egen förskyllan? plötsligt inrangerad i de misstänkta led, i polisens jakt efter den äventyrlige flygplanstjuven, som i strid mot alla rimliga naturlagar, undkommit med livet i behåll från det nattliga (och oundvikliga) flyghaveriet och därefter lyckats försvinna från flygplansvraket i nattmörkret. Blod på den tillknycklade förarplatsen tydde på att han blivit skadad.

Så här var det vid den tiden när detta hände:

Jag och min årskull hade i det närmaste gjort militärtjänsten färdig vid F3, Östgöta Flygflottilj. Det var i slutet av september 1948 och vi förberedde oss att mucka, som det kallades.

Det var en tidig förmiddag och vi höll på att gå igenom våra skåp inne på logementet för att kontrollera att alla kläder och prylar, inkl. pistolen som vi fått ut, fanns på plats inför inlämningen. Den sedan länge omtalade och emotsedda muckardagen var nu nära förestående och

man tyckte det vilade en speciell stämning över flottiljområdet. Man skulle nu lämna det militära och börja en civil tillvaro igen, med allt vad detta innebar. Bostad var ordnad och arbete att gå till fans också. Så långt var allting bra. Men det kändes lite konstigt ändå, nu när man stod inför faktum. Man skulle skiljas från en mängd bra kamrater som man fått under tiden. De flesta för att aldrig mera återse.

Själv hade jag varit tilldelad arbete på den s.k. ”Verkstadstroppen”. Ett jobb som bl.a. bestod i att utföra reparationer på flygplanen under fältmässiga förhållanden. Det handlade ofta om spruckna och skadade motorplåtar som fått plåtförstärkas och nitas ned tryckluftshammare. Flygplanstypen som då användes på F3 var SAAB S18.

Genom att jag genomgått FFV:s lärlingsskola och de två sista åren praktiserat på Centrala Flygverkstaden CVM hade jag fått en bra grundutbildning som passade bra in i bilden här på ”Verkstadstroppen” vars folk i övrigt utgjordes av flygtekniker och furier samt några korpraler. De sistnämnda ganska unga och oerfarna i branschen. De fick oftast utföra enklare jobb, som att borra stopphål vid sprickor i motorplåtar och liknande mindre krävande sysselsättningar.

Jag och en annan plåtslagningspraktiserande grabb från CVM kom att få en i viss mån privilegierad ställning i det här arbetslaget eftersom vi klarade jobb som inte alla kunde. Vi vart därför lite då och då bjudna på fika på markan i utbyte mot att vi gjorde någon plåtreparation som någon furir eller korpral slapp undan. Stämningen här var därför mycket trivsamt. Det var egentligen bara lönen – 50 öre om dagen – som vi tyckte kunde varit bättre för jobbet vi gjorde.

Den goda stämningen bröts en dag av det karaktäristiska skrapande ljudet i divisionens högtalaranläggning som förebådade att något var på gång. Därefter hördes en militärt korthuggen röst: ”Ett meddelande! Flygsoldat 2124 Hansson till expeditionen – jag upprepar – Flygsoldat 2124 Hansson...osv. Slut på meddelandet!”

Jag hajade till en aning och tänkte: – Men vad farao vill dom mej nu?

Det var ju inte ofta man blev kallad dit. Men ok det var väl bara att draga iväg dit då. Lika bra att sno på. Man får väl tids nog reda på vad det är frågan om.

På grusvägen upp mot expeditionen, som låg vägg i vägg med en av hangarerna, mötte jag min förman från verkstadstroppen, flygtekniker Arvidsson, "Gammel-Arvid" mest kallad, för att kunna skiljas från en yngre kollega med samma namn. Han var en genomhygglig människa, omtyckt av alla i sin omgivning, både av de värnpliktiga och övriga.

Uppskattad för sitt yrkeskunnande och hjälpsamhet i alla lägen.

Han hejade och steg av cykeln och frågade om jag hört i högtalarna att jag var kallad till expeditionen. Jag svarade att jag visste och att jag var på väg dit. Han kunde också berätta att han hört på diverse bakvägar att det var frågan om ett polisförhör och att det var flera som skulle kallas. Han skrattade och frågade vad jag nu ställt till med? Han hade bråttom och var tvungen att fortsätta, men hann med att önska mej ett "Lycka till!"

Men vad nu då? Jag, POLISFÖRHÖR? Det kändes en aning förbryllande. Jag snabbgick igenom sista tidens händelser, men kunde inte komma på någon rimlig orsak. Det grövsta jag kunde komma på var att jag plankat in några gånger över taggtrådsstaketet till flottiljen när jag kommit hem för sent från några begivenheter inne i Linköping. Men några vittnen på detta kunde väl rimligen inte ha funnits. En gång hade jag dessutom blivit insläppt fram på morgonen av självaste husmor på markan när vi stötte ihop av en händelse utanför en extra grind i staketet, som endast mässpersonalen hade nycklarna till. Hon hade undrat om soldaten önskade komma in, med vidhängande cykel. Det önskade han givetvis och tackade så mycket. Men inte kunde väl hon, denna genomhyggliga tant, ha rapporterat till någon om detta. Och föresten, inte skulle väl två så löjligt små överträdelser kunna föranleda ett polisförhör! Men vad skulle man tro? Tankarna malde på! Och jag, jag fortsatte min vandring under det jag kände en viss oro.

I förhör hos ”Malmsläotts ridande polis”

Jag var till sist framme vid dörren till expeditionen. Tog mod till mig och knackade på. En röst ljöd: – KOM IN!

Där i stolen, där det i vanliga fall en militär brukade sitta, satt nu en polis. Jag kände honom inte personligen, men visste vem han var. Han hade av folkhumorn förlänats epitetet ”Malmsläotts ridande polis”!

Orsaken till detta hade inte någon kollegial koppling till Kanadas rödrockade ridande gränspoliser. Det vilade på en helt annan bakgrund. Ryktet visste att berätta att han var en så kallad ”fruntimmerskarl” med en hel del amorösa äventyr med somliga av traktens kvinnfolk bakom sig. Någon av dessa skulle ha uttalat, att han hade ovanligt stark utstrålning! Hur man nu skulle tolka detta...det här med ”utstrålning”? Trots stundens alvar fanns det ändå ett stänk av mänsklig humor med i bilden. Nu stod jag i alla fall här inför ett förhör av denne man, ett förhör om vars bakgrund jag ännu ingenting visste.

Han såg på mej med från polisyrket väl inövad tjänstemanna min och frågade: ”Är detta flygsoldat 2124 Hansson?” Jag svarade med ett kort ”JA!” Han fortsatte: ”Hansson har kallats hit till ett polisförhör av vars orsak jag snart skall återkomma till. Jag vill därmed påminna Hansson om vikten av att svara korrekt och sanningsenligt på de frågor som kommer att ställas!” Jag svarade ännu en gång med ett kort ”JA!”

Han fortsatte: ”Jo, Hansson är enligt uppgift medlem i Linköpings Flygklubb sedan mera än ett par år tillbaka, stämmer det?”

– Ja, det är riktigt, svarade jag.

– Vad har Hansson för slag av flygutbildning som han utövar där? Mitt svar blev: – Det handlar i huvudsak om segelflygning och jag innehar segelflygcertifikat.

– Har Hansson, utöver detta, någon form av utbildning på motorflygplan?

– Nja, bara några halvtimmespass i dubbelkommando på en flygplanstyp som heter KLEMM 35. ”Ingen annan sort av motorplan?”

– Nej, bara den jag nyss angivit: KLEMM 35.

Förhöret fortsatte med en massa, som jag tyckte, ovidkommande och O-professionella frågor, somliga handlande om rena självklarheter, sett ur min synvinkel. Men ok det var väl inte så lätt för honom som polis att känna till vissa fackuttryck i ett ämne som detta.

Han gav ändå inte upp, utan fortsatte: ”Säg mej, en som är utbildad på att flyga segelflygplan, skulle han kunna klara av att starta och flyga ett motorplan också?” Mitt svar blev att detta skulle väl vara teoretiskt möjligt om vederbörande kände till inställningen på motorreglagen. Upp skulle han säkert komma och i bästa fall kunna flyga en del, men landningen skulle säkerligen kunna bli mycket kritisk och helt avgörande för utgången för både honom själv och flygplanet. Men med de säkerhetsbestämmelser som finns när det gäller flygning, så lär väl ingen bli i tillfälle att försöka annat än i dubbelkommando.

Förhöret fortsatte i ungefär samma lugna och avspända stil en god stund till med en massa frågor kors och tvärs. När polismannen plötsligt bytte attityd och såg skarpt på mej och sade: ”Hansson! Jag skall gå rakt på sak! Någon har i natt stulit ett flygplan ur hangaren i Linköpings Flygklubb och planet har återfunnits havererat en bit från SAAB:s flygfält. Någon gärningsman har ännu inte anträffats. Känner Hansson till något om detta?” Jag blev mycket förvånad, i första hand över händelsen som sådan, och i andra hand över att i brysk ton ställa frågan. Jag kunde inte uppfatta det på annat sätt än att jag måste vara misstänkt. Jag svarade: ”NEJ! Om detta vet jag absolut ingenting”. Då kom nästa fråga: ”Har Hansson vistats inne på flottiljens område under hela natten?”

– JA, det har jag gjort. Jag har varit på mitt logement och sovit hela tiden. Det finns flera som kan intyga, så det bör gå lätt att kontrollera! Jag säger därför än en gång: – JAG HAR INGENTING MED DEN HÄR PÅTALADE STÖLDEN ATT GÖRA!

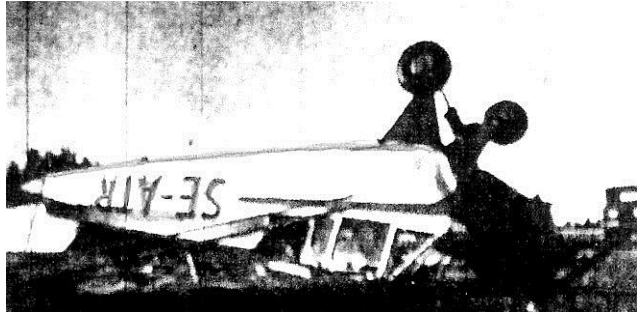
Polismannen övergick nu till att uttrycka en förmodan, att den eller de som utfört denna handling måste ha varit välorienterade om förhållandena inom flygklubben. Han avslutade förhöret med frågan:

- Känner Hansson någon bland klubbens medlemmar som har en sådan läggning så att han skulle kunna förmodas vara i stånd att utföra en handling som denna?
- NEJ! Någon sådan person känner jag inte! blev mitt svar.
- Jaha, då betraktar jag härmed förhöret som avslutat och Hansson kan återgå till sin tjänst”.

Jag lämnade expeditionen nästan smått road. Vilken osannolik grej! Att bli misstänkt för att ha STULIT ETT FLYGPLAN! Det borde firas på något sätt. Det blev en kopp kaffe och några mandelkubbar på markan. Nästa steg blev att försöka få tag i en tidning för att se om det hunnit komma in något om flygplansstölden. (Radions nyhetsförmedling var inte så snabb vid denna tid.) Jo! Det hade redan hunnit komma med. Det var bild av det på rygg liggande, totalhavererade planet och med stor rubrik: ”STÖRTAD FLYGTJUV JAGAS AV LINKÖPINGS-POLISEN”.

Texten lød: En djärv flygplansstöld natten till torsdagen, som slutade med att tjuven störtade till marken och krossade detta, ägde rum på Tannefors flygfält i Linköping, där Linköpings Flygklubb har sin hangar och sina flygplan. Vid tvåtiden tog sig tjuven, som ännu på torsdagen är okänd och efterspanas av polisen, in i hangaren och förde ut ett av klubbens plan, en Piper Cub, startade detta och begav sig i väg. Stölden observerades av en nattvakten hos SAAB, som hörde motorbullret och genast slog a larm. Nattvakten, som befann sig intill flygfältet, hade omedelbart som han hörde planet starta kört ut med en jeep, men han hann inte fram i tid. Planet kretsade redan över fältet på något hundratal meters höjd och såg ut att vilja gå ned igen, men det ändrade strax därpå kurs och fortsatte cirklandet i luften. Under detta cirklande inträffade störtningen. Vaktpersonalen såg plötsligt ett blixtrande ljussken samtidigt som motorbullret tystnade. Man gissade genast att planet störtat och begav sig skyndsamt till platsen, som beräknades till en km öster om flygplatsen i riktning mot Köpetorp.

Planet hade kolliderat med en kraftledningsstolpe varvid vänstra vingen hade slitits loss och nosen hade tryckts in vid slaget mot marken, varefter det hade blivit liggande på rygg. Föraren hade lyckats försvinna i nattmörkret, men hade kvarlämnat blodspår i kabinen och ett par blyertspennor.

Allt tyder på att tjuven är utbildad flygförare. Planet som från början var trimmat för ”två-personers-flygning”, hade trimmats om för flygning med en person. Vidare skulle en icke utbildad flygare knappast ha kunnat starta detta plan i nattmörkret, eftersom det saknar instrumentbelysning. Bland klubbens medlemmar finns inte mindre än 50 motorutbildade. Utredningen får utvisa om någon av dessa är förövaren. En kontroll av alla dem tar ju en rundlig tid i anspråk. En viss undersökning har även begärts beträffande personalen vid flygflottiljen. Genom kollisionen med kraftledningsstolpen åstadkoms strömbrott som berörde linjerna till en del gårdar i trakten, vilka under några timmar blev utan ström. ”REN TUR ATT FÖRAREN KLARADE LIVET” säger klubbens sekreterare, ingenjör Gunnar Rothman, vid ett samtal med Correspondenten. I fortsättningen kommer klubben naturligtvis att vidtaga sådana åtgärder i fråga om lås mm. så att obehörigt tillträde förhindras.

Polisens spaning efter flygplanstjuven var och blev resultatslösa

Hösten gick. Det blev vinter som småningom övergick till vår. Polisens sökande hade förblivet utan resultat. Det hade på allvar börjat att ifrågasättas om brottet någonsin skulle komma att klaras upp, när det förflutit så lång tid sedan det begicks. Vad som däremot inte stod stilla, var den ryktesspridning som kom att följa i dess spår. Mystiken kring vem flygplantjuven kunde vara var ju som gjord för att bilda en grogrund för spekulationer. En ”säker källa” visste att berätta att det

skulle ha varit en personalfest för en trängre krets av SAAB-anställda. Där skulle ha varit ganska ”högt i tak” med mat – och inte minst dryck. Här ingick folk som hade, eller för längre tid tillbaka, innehaft flygcertifikat. Festen hade haft sin avslutning just denna natt. Slutsatsen borde ju vara helt klar! Det måste naturligtvis vara någon härifrån som i uppfriskat tillstånd fått för sej att festen borde avrundas med en äventyrlig nattlig flygtur. Flera namn på kända SAAB: are utpekades. Däribland ett par av de riktiga ”högdjuren”. Men allt fick avfärdas som varande enbart rykten, som genast gav plats för nya.

Vid ett tillfälle, när jag en försommarekväll vandrade in mot staden, efter avslutad dans i Folkets park, fick jag från en bakomvarande person ett hårt slag på axeln. Sedan hördes: – Men hej ä dä du! Dä va länge se'n! Var fan har du hållit hus?

Jag konstaterade att det var en av medlemmarna i Linköpings flygklubb. Vi hade väl träffats några gånger ute på klubben, men jag kände honom inte särskilt mycket. Han verkade lite originell, bl.a. genom att gå i samma grova jobbarkläder både på vardag och helg, oftast med en rejäl laddning snus under överläppen. Men i övrigt skojfrisk och glad. Han kallades ”Rulle Rustigbuss”, efter en dåtida välkänd tidningsseriefigur. Hans rätta namn verkade det inte vara många som kände. Han verkade att ha en ganska bohemisk läggning. Jag förklarade min frånvaro med att jag gjort ”lumpen” under ett år, samt att fortsatt segelflygning hade fått vänta tills det hade blivit lite mera stadga i ekonomin. Han tog snart upp den förväntade frågan om flygplansstölden och undrade vad jag hade för inställning beträffande denna, samt vem som kunde tänkas vara den skyldige. Jag svarade att jag visste lika lite om vem det kunde vara, som alla andra. Men att allt tydde på att den som utfört det där måste ha varit ”på fyllan” eller också sinnessjuk. Vem annan skulle ta en sådan dödsrisk till ingen som helst nytta? Han svarade: – Ja, men dä måste i alla fall ha varit en tuff jävel! Dä ä nog inte många som skulle kunnat klara av det där. Han borde vara värd att klara sej!

Jag sade att jag inte alls kunde hålla med om något av detta, utan för mej fick han gärna åka fast! I dom banorna gick diskussionen tills det vi skildes. Även om intresset minskade kring den spektakulära flygplanstölden allt eftersom tiden gick, dog det aldrig ut. Frågan dök upp här och var både på arbetsplatser och i det privata livet. Lösningen på gåtan verkade bli alltmera avlägsen.

Linköpings Flygklubb skulle med tiden drabbas av ännu ett brott. Drygt ett år efter flygplansstölden stals en bil tillhörande klubben. Den anträffades av en tillfällighet i närheten av Göteborg och tjuven kunde samtidigt gripas. Han lyckades dock smita ifrån poliserna och försvinna. En hund sattes in i sökandet och spåret ledde till en rörkulvert under en vägbana. Långt där inne skymtade ett ”bylte” i mörkret. Poliserna anmodade biltjuven flera gånger att komma fram, men denne svarade inte, inifrån det trånga röret och det verkade svårt att få ut honom där han låg och dämde upp det kloakluktande vattnet. Men poliserna kom då på en idé. De ropade åt honom att de hade inte tid att vänta mera då de var tvungna att åka till en annan brådskanie förrättning. Antingen skulle han därför komma fram omedelbart, eller också låta hunden ligga kvar och vakta vid ingången till kulvertröret tills de kom tillbaka, vilket kunde taga rätt lång tid. De tillade också att hunden hade ett mycket stort tålamod...

Han insåg då uppenbarligen att slaget var förlorat. Han kom framkrypande nedkyld och blöt och illaluktande av vattnet. Vid efterföljande förhör erkände han bilstölden – något annat fanns ju knappast att vänta i det rådande läget. Han berättade att han tagit bilen för att åka ned till Göteborg och hälsa på en tjej som han kände. Han sade sej ha tänkt att därefter åka tillbaka till Linköping och ställa tillbaka bilen vid Flygklubben innan morgonen grydde och att ingen därmed skulle märka att bilen varit ”lånad”. Men planeringen hade gått i stöpet på grund av att han hade snott med sej en stor dunk som han trodde innehöll bensin när han stal bilen. Detta skulle bli reservbränsle för återfärden. Han hade tankat i detta i bilen. Men motorn fungerade

efter detta mycket dåligt. När han trots detta försökte köra så ”blåste” motorns topplockspackning. Sedan var det definitivt stopp. Orsaken var att ”bensindunken” innehöll thinner!

Linköpingspolisen beslutade att göra ett nytt rutinmässigt förhör med honom inför vilket man förklarade att om han hade mera på sitt samvete så borde han erkänna detta samtidigt med bilstölden. Detta skulle han tjäna på att få med i samma dom, jämfört med om ev. brott skulle framkomma senare. Han kom då med det sensationella erkännandet att DET VAR HAN SOM VAR FLYGPLANSTJUVEN! Han berättade också att han innan stölden av planet, hade ställt sin cykel i cykelstället invid flygklubben. Han hade sedan aldrig vågat att hämta cykeln. Den hade stått kvar i drygt ett år och hade blivit starkt nedrostad. Flera medlemmar hade lagt märke till den rostiga cykeln, men ingen hade frågat efter vems den var. Det framkom också att hans flygerfarenhet innan han begick stölden, utgjordes av två flygpass på sammanlagt 55 minuter i dubbelkommando på just denna Piper Cub maskin.

Till slutet på denna berättelse kan också fogas att flygplanstjuven var identisk med den glade och robuste gosse som kallades ”Rulle Rustigbuss” som här omtalats tidigare. Han som ville ha mej att hålla med om ”att det måste vara en tuff jävel som gjort detta. Och att det nog inte var många som skulle kunnat klara av det där”! Vi fick därmed bestyrkt vad många misstänkt: Det var en klubbmedlem som utfört stölden.

4307 Sigvard Hansson

*Källmaterialet är från: Östgöta
Correspondentens arkiv samt Linköpings
Flygklubbs minnesskrift och mitt eget minne.*

Östersundsträffen den 17 september 2007

Årets träff hölls på vårt ”stamställe” Optands Lotta och Flygmuseum. Efter att F4 och hela Garnisonen har lagts ned här i Östersund, har vi nämligen inte så många arbetsplatser kvar att hålla våra träffar på. Tilläggas bör, att väldigt få av oss numera har någon arbetsplats alls! Därför passar flygmuseet oss helt perfekt.

Efterlysning! Vi kommer inte ihåg vilket år som Östersundsträffarna startade. Har någon en notering på detta?

Vi som träffades var följande:

4211 Stig Madberg	4511 Ingvar Olofsson
4704 Sven Björk	5651 Janne Nowen,
5709 Ture Andersson	5732 Kjell Landgren
5740 Lennart Mowerare	6017 Ulf Hansson,
6148 Morgan Nöjdberg	6450 Hans Eneroth
6456 Clas-Göran Eidet	6505 Per-Lennart Andersson
6523 Dag Lindström.	

Hälsar 5732 Kjell ”Mikro” Landgren

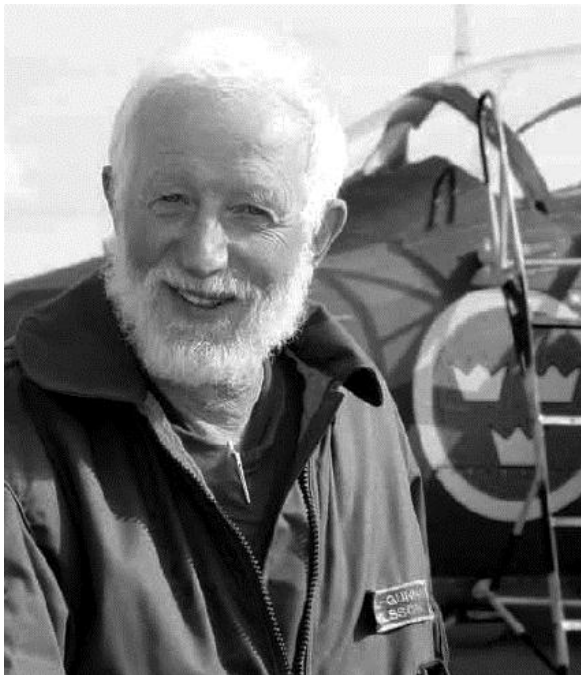
49 år i flygutvecklingens tjänst

Följande artikel är hämtad från FMVs tidning PROTECK nr4 2005.

36 Vätternrundor och otaliga danskurser. Han har alltid varit aktiv, både på fritiden och på jobbet.

Efter 49 år på FMV:s provplats i Linköping gick 5742 Karl-Gunnar Nilsson i pension den 30 september 2005.

Pappans tipsvinst på 75.000 kronor 1956 fick en avgörande betydelse för den då 16-årige Karl-Gunnar Nilssons yrkesval. Familjen lämnade

5742

Finspång och köpte hus i ”flygstaden” Linköping. Karl-Gunnar hade egentligen inte en tanke på att bli flygplanstekniker, men det var ändå på FMV:s lokala provplats han tog anställning. En anställning som han sedan behöll ända till pensionen.

Påhejad av verkstadschefen började Karl-Gunnar sin utbildning på Kungliga Flygförvaltningens

Verkstadsskola (FFV) 1957. Därefter följde ett års fältflygarutbildning på F2 i Hägernäs och några månaders flygutbildning på Ljungbyhed.

Tillbaka till FMV kom han 1961, och där har han varit sedan dess.

– Jag har aldrig velat byta arbetsplats, berättar han. Vid ett par tillfällen har jag blivit erbjuden motsvarande arbete på Saab, men jag har alltid tackat nej. Arbetsformen på Provplats Linköping har jag alltid tyckt så bra om. De flygplan han arbetade med i början av sin karriär skiljer sig

en hel del från dem han slutade med. Under 1950-talet handlade det om propellerplan och J29 Tunnan. Mellan 1961 och 1968 höll han på med Draken. Det stora lyftet kom med Viggen. Det planet blev hans skötebarn ända in i pensionen.

– Viggen kan jag utan och innan. Jag kan inte säga att det funnits något som varit roligare att arbeta med.

Utveckling

Att jämföra 50-talets flygplan med dagens är som att jämföra en 50 år gammal bil med en sprillans ny. ”En jäkla skillnad” för att citera Karl-Gunnar. Flygplan har alltid legat i framkanten av utvecklingen och för en tekniskt intresserad person som Karl-Gunnar är flygplanstekniken ett eldorado. Ska man tro den nyblivne pensionären kommer det finnas förarlösa flygplan redan om 20 år. Att Gripen är Sveriges sista bemannade krigsflygplan är han övertygad om. – Tekniken för förarlösa flygplan finns ju redan idag, konstaterar han. På fritiden har Karl-Gunnar bytt ut flygplansmotorernas många hästkrafter mot sin egen muskelkraft. Inte nog med att han cyklat 32 kilometer fram och tillbaka till jobbet varje dag under alla år, han har dessutom trampat Vätternrundan 36 år på raken, från 1969 till 2004. – Men i år struntade jag i att cykla för det regnade så förbaskat! Däremot satte han ett svårslaget rekord runt Vättern tidigare under året. Eftermiddagen den 14 januari fick Karl-Gunnar en önskan uppfylld. På 13 minuter tog han sig runt Vättern i baksitsen på ett tvåsitsigt Viggenplan.

Dans

Eftersom Karl-Gunnar aldrig själv blev någon pilot och fick möjligheten att göra loopar i luften, snurrar han sig själv och sin fru desto mer på dansgolvet. – Jag dansar så fort jag kommer åt. Jag och min fru Britt går ut och dansar var och varannan lördag. Sedan 25-30 år tillbaka deltar vi också i nybörjarkurser i gammaldans en gång i veckan. Jag har säkert lärt mig mellan 200 och 300 danser vid det här laget. Karl-Gunnars två barn är sedan länge utflugna. Intresset för flygteknik verkar inte ha smittat av sig. Istället har deras yrkesval inspirerats av mamma Britt. Sonen arbetar som sjukhusfysiker och dottern är, liksom Britt, sjuksköterska. Karl-Gunnar tycker att var dag får ha sitt. Han har aldrig haft någon framförhållning i livet och kommer inte att ha det nu heller. Hittills har hans liv som pensionär inte inneburit några större förändringar. Han har vid flera tillfällen hjälpt till på sin ”gamla” arbetsplats och hans rutiner har heller inte förändrats nämnvärt. Hans gamla favorit Viggen kan däremot räkna med betydligt större förändringar. – Försvarsmakten slutar nu att använda Viggen. Det sista planet som flygs finns på Provplats Linköping och kommer kanske användas där i ungefär två år till. Sen är det slutflugget. Även om hans kära Viggen har passerat bäst före datum, tar Karl- Gunnar det med ro. – Jag ser det som att jag och Viggen går i pension tillsammans.

5742

Min DBS operation på Umeå universitetssjukhus

Hjärnkirurgi (DBS=Deep Brain Stimulation) förbättrar dramatiskt symtom vid Parkinsons sjukdom.

Den 10 maj 2006 kl.08.00 kom Patrik (kirurgen som opererade mig, jag kallar honom vid förnamn i fortsättningen) och hämtade mig till frisering = klippning och rakning av skallen och montering av kronan på skallen, den används för att mäta in var man ska borra och var man ska montera elektroderna.

Direkt efter rakningen körde de mig till datortomografin för att räkna ut vinklar mm för placering av elektroderna. Därefter bar det iväg till operationen där fick jag sitta halvliggande.

Patrik började att montera verktygen för borring och därefter startade själva borringen, som utförs med i princip en vanlig träborr som man vevar runt för hand. Jag hörde det karaktäristiska fräsande ljudet när man vevar runt, jag tyckte det tog lång tid, så jag sa till Patrik att borren måste vara slö. Han höll inte med. Om jag mins rätt så tog han två pauser innan det var klart. Att märka är att det handlar om två hål. Han sa till mig att han nu skulle bryta bort benbitarna i hålen och det kommer att smärta lite. Efter detta skrapade han rent i hålen och det kändes ungefär lika mycket som när han bröt benbitarna, dvs det gjorde inte mycket ont.

Efter att hålen var färdiga så började inställningar av vinklarna för monteringen av elektroderna. Det gick till så att professor Marwan Hariz (han fanns med i bakgrunden hela tiden under operationen) läste upp ett värde och Patrik ställde in och motläste ett värde i sänder. När det var avklarat förde Patrik in en steril elektrod, före det så brände han något eller några blodkärl, därefter vidtog montering av elektroderna och jag minns så väl att Patrik sa ”VI GÅR DIREKT PÅ MÅLET” och sedan körde han ner elektroden genom hjärnan, först på högra halvan

och därefter på den vänstra. Eftersom man inte har någon känsel i hjärnan så märker man inget av det.

Sedan kom dr. Jan Linder och vår ”parkinsonsköterska” in med sin mätutrustning. Jan var den som i första hand tog vid med att knappa på sin ”dosa” för att ställa in min ”dosa”, som sedan skulle opereras in under huden på min högra sida av bröstet, så att mina skakningar upphörde. När det var klart frågade han mig hur det kändes med stelheten, och jag svarade att den var också borta.

I och med detta var första och svåraste fasen klar. Patrik tror jag det var som sa till mig att nu skulle jag få vila en stund. Det betydde att nu skulle de söva mig för att slutligen montera kabeln till dosan som ska sitta i bröstet. Kabeln träs under huden förbi örat och till dosan, som för övrigt ligger väldigt ytligt. Den sticker ut ordentlig jämfört med hjärtpacemakern, som jag har på vänstra sidan. Efter monteringen av dosa, kablar och tätning av hålen mm. så kördes jag till uppvakningen och sedan till NIVA där Eivor väntade på mig.

Jag var vaken, och trött förstås, efter en operation som tog omkring 6 timmar. Detta var onsdag den 10 maj och torsdagen den 18 begärde jag att få åka hem eftersom jag skulle till Rehab i Sävar den 24:e. Där hände det inte så mycket pga Kristi himmelfärdsdag och vanlig helg. Tisdagen den 30:e skulle jag tillbaka till sjukhuset för slutkontroll före utskrivningen. Fredagen den 2 juni blev jag utskriven och åkte hem.

Full av energi kom jag hem och på lördag körde jag åkgräsklipparen en dryg timme och på kvällen kände jag mig väldigt trött. På söndagen var jag rent dålig och kunde inte göra någonting. Direkt på måndag morgon ringde jag till Umeå och Mona Edström och berättade vad jag gjort och hur det kändes. Hon bad mig då att ta ”komfortbussen” nästa dag till Umeå.

Tisdagen den 6 juni åkte jag till Umeå och träffade min läkare Dr. Jan Linder. Jag berättade vad jag gjort och hur det kändes.

Han testade med sin ”stora dosa” olika inställningar på mig. Jan

ändrade nog en del på mina värden, tror jag. Jag kände som att jag var i "ON-läge".

Jag åkte hem och allt var "frid och fröjd". Fortsatte med mitt höga tempo (som Eivor ser det) med att klippa gräs, slå med lien och gå med trimmern. Med lien har jag slagit en hel del långgräs och även "almöken" för att slippa skräpet från de som flyger omkring.

Jag hade flera "projekt" planerade från fjolåret tex. 1. Laga "trefasen" till ladugården, där en fas är kortsluten till jord. 2. Plantera två träd av finsk pil. 3. Fortsätta renoveringen av den "blå Crescenten" som påbörjades i fjol. 4. Spela in "Allans" berättelser på dialekt för att hjälpa till att bevara dialekterna

Ja detta är ungefär vad jag i huvudsak har engagerat mig i efter operationen, som gav mig sådan energi. Eivor har haft häcken full med att bromsa tåget. Utan tvivel har hon haft rätt för när jag ansträngt mig för mycket har det känts dagen efter. Då har jag varit stel och trött och helst bara vilat. Hon ser på mig när jag ligger i för mycket och försöker säga till mig att lugna ner mig och vila, men ofta ger jag mig inte tid till det utan kör på.

Så har sommaren rullat och nu är det höst och snart kommer snön så nu sitter jag och jobbar med min stora hobby klockorna.

Jag är också med i högskolans gymnastikprogram, som sjukgymnast-studenterna erbjuder.

Därutöver "Parkinsons föreningar" och andra handikappföreningar. Det är "toppenbra" för vi får en personlig behandling och personliga program att följa när det är slut på LTH.

Detta får vara slutet på min DBS-historia.

5744 Eyvon Nordström

53:ornas 50 årsjubileum

2007 och det är 50 år sedan vi 53:or tog vår examen på FFV, tiden rinner iväg fort.

Tidigt i våras ringde 5303 Sven Andersson mig och undrade om vi skulle försöka få till en klassträff då det var 50 år sedan vi gick ut skolan i Västerås. Frågan var väl berättigad då vi försökte redan 2003 då det var 50 år sedan vi började skolan, men intresset var inte speciellt stort vid det tillfället.

Givetvis var jag med på noterna, speciellt då han föreslog att ”gubbarna” i Linköping kunde hjälpas åt att ordna det hela.

Vi bestämde att Linköping var en lämplig ort att samlas i.

Att ordna en klassträff gör man inte i en handvändning det förstår ni om ni läser 5303 Sven ”Jompa” Anderssons beskrivning nedan.

Vi hade några upptaktsmöten här i Linköping, närmare bestämt blev det 5st, det var Bamsing, Bubnik, Hampus, Källe och jag, vi träffades över en kopp kaffe på ett fik i stan och la upp grunderna för hur vi skulle jobba vidare. Var och en fick vid första mötet 5 elevnamn att ringa till och förklara vad som var på gång samt undersöka om det fanns intresse för en träff våren 2007. Vi la också upp preliminära besöksmål inom Linköping dit vi kunde ta oss per bil eller att gå.

Kommande möte diskuterade vi intresset av eventuellt möte och det visade sig att alla ville försöka ta sig till Linköping. Det kom in mängder av mail och telefonsamtal samt berättelser hur man har levt och jobbat sedan examen. Vi blev överlyckliga av att så många svarat och var intresserade. Datum skrevs till den 11 maj och jag tog till nästa möte fram ett programförslag med aktiviteter och tider på det som verkade vara det man ville besöka vid en träff. Källe fick ansvaret att med sin Berit hålla i stadsvandringen för de fruar som kom med hit och Bubnik tog på sig att ordna med besök på flygvapenmuseet och guider där, själv så föll det på min lott att ordna med rum och mat.

Nu var det dags att få ihop en inbjudan och till den så var vi tvungna att ordna med rum och förplägnad, efter många samtal så ordnade det till sig. Det var många konferenser och möten just den helgen. Alla som skulle komma fick rum på First Hotel och vi kunde äta på en restaurang i anslutning till hotellet. Nu var det Bubnik, Kålle och jag som tog på oss att sammanställa det hela och ta emot inkomna anmälningar. Det blev en del återbud och en del merbeställningar, men till slut blev allt bra.

En del som jag minns extra bra var att många engagerade sig i träffen genom mail och samtal samt brev: Olle Jonsson ordnade en träff på kulturhuset i Stockholm med deltagande av bl.a. Leif Lindberg, Richard Johansson Rune Tellström och Harald Sturesson.

Elis "Geting" Bengtsson skrev ett trevligt brev och talade om hur han hade haft det efter examen och han sände även med ett kort på sin familj.

Åke Wijk kom hem från en resa till Madeira dagen före vår kontakt, han tyckte det skulle bli jättetrevligt att få träffas.

Torbjörn "Pajsarn" Kjellin hade köpt sitt födelsehem och höll på att renovera det.

Sören ”Greven” Larsson bodde ute i skogen med flera kilometer till närmaste granne, det måste vara ett eldorado för en som tycker om jakt mm, det fanns både älg och björn på skogen skrev han.

Leif ”Hårfager” Lindberg skulle komma om det inte blev kollision med jazzfestivalen i Askersund helgen före midsommar.

Rolf ”Faruk” Granqvist lovade komma men fick lov att lämna återbud i sista stund p.g.a. en ond rygg.

Jag tyckte att jag hade ordnat ett jättebra pris för hotellrum men när Olle ”Glader” Jonsson såg det så kollade han på Internet och fick ett betydligt billigare pris dock med kontantbetalning och ej avbokningsbart, jag tog det med mig till hotellet och undrade varför inte jag fått detta pris när jag bokade så många rum samtidigt, efter en del argumentering så fick jag samma pris på alla bokningar, det gjorde att alla fick pengar kvar så vi kunde betala maten.

De lades som sagt ner mycket energi på förberedelserna, det resulterade i en inbjudan och ett program för träffen som, med bistånd från kamratföreningens eminente kassör Rolf Olsson, skickades ut till alla 53:or.

Så kom då fredagen den 11 maj och det var med förväntan Birgitta och jag styrde mot Linköping och First Hotell som vi hittade efter en liten rundtur i stan.

Det vart incheckning och redan då vi steg in till receptionen så kände man igen några ”gubbar” som satt nersjunkna i fåtöljerna där. Det blev mycket handskakningar och ”Hej, hej kul att träffas” innan vi installerat oss.

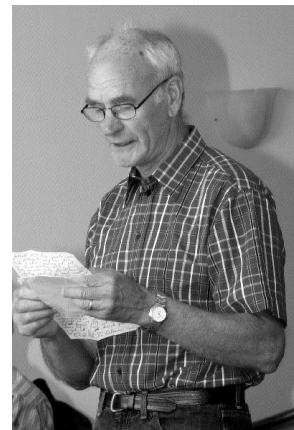
Hela fredagseftermiddagen var vi samlade där och det var mycket ”Kommer du ihåg det och det”, Birgitta som kände” gubbarna sen Västeråstiden tyckte det var jättekul att träffa allihop igen. Några fotoalbum, från ”skoltiden” cirkulerade runt under skratt och glam.

Ett litet intermezzo som var lite ”skämsigt” inträffade utanför porten, vissa behövde ju ”Frisk luft” och andades in det där. Jag anslöt mig till gruppen och där stod en distingerad ”ung” gråhårig man som jag inte kände igen, inte ens när någon sa 5314 kom jag på vem det var, till slut presenterade han sig som 5314 Leif ”Hårfager” Lindberg. Annars såg alla ut som den dagen vi tog examen.

”Hårfager” kläckte förresten en slående kommentar, han sa: ”Det är konstigt, vi träffas som ett gäng 70-åriga grå gubbar men efter bara en kvart så är vi tillbaka i femton års åldern igen när alla minnen om mjölkpallen och stadsparken ventilerats.”

Tiden gick fort den eftermiddagen och tiden för den gemensamma middagen närmade sig.

Klockan 18.00 kom alla uppklädda för bänka sig, under middagen fortsatte historieberättandet och 5312 Torbjörn ”Pajsarn” Kjellin gjorde ett bejublat uppträdande när han läste upp ”brevet från kolonin”, han hade hittat ett brev som han skickat till sin mamma från skolan i Västerås, det handlade till en del om ekonomin som man säger.

Då frukosten inmundigats lördagsmorgon var det dags för dagens program som startade med ett besök i ”Gamla Linköping”, här guidades de av ”Linköpingsgubbarna” och deras fruar, där fanns försäljningsställena för hantverk, choklad, lotter m.m. Det handlades en del, vissa hade tur med lotterna och vann en bäver eller var det en apa, jag kommer inte ihåg vilket.

Under besöket hade våra eminenta arrangörer också bokat in oss på TV-profilen Ragnar Dalbergs café där vi inmundigade kaffe och smörgås.

Sen var det dags att dela upp oss lite, det var nämligen flygmuseet som stod på tur eller en rundvandring i Linköpings centrum för att titta på sevärda platser.

Vi ”gubbar” och ett par av damerna åkte ut till flygvapenmuseet där vi fick sakkunnig guidning av ett par veteraner nämligen 5219 Gösta Persson och 5221 Jan Rosmark, det var verkligen intressant att lyssna på de här två herrarna, de kunde verkligen berätta om de flygplan som fanns att titta på.

De andra damerna fick en intressant rundvandring i Linköping under ledning av ”Jompas” och ”Kålles” fruar Berit och Berit. Min fru Birgitta hade haft en jättetrevlig eftermiddag tillsammans med övriga damer på rundvandringen.

Vi samlades åter nere vid receptionen i de mjuka fåtöljerna för att prata gamla minnen, bland annat skröt ”mekarna” om att de var ”historiska” de hade nämligen fått åka ner till Karlsborg och varit med och demonterat alla J21 som fanns där, de gjorde det så effektivt att inget blev kvar till flygmuseet.

En historia som dök upp var från vår tid i driftvärnet under ledning av Lundström, vi fick agera B-styrka under en militärövning och gjorde ett eldöverfall just när A-styrkan stod i matkö för lunch, gissa om vi var populära just då.

Vi sprängde också en bro genom att sätta upp en skylt så konvojen som skulle passera fick ta en omväg på bra många kilometer, vi grabbar hade hur kul som helst.

Ja, det surrade många minnen i luften under vår klassträff. Men allt roligt har ju ett slut, så även en klassträff, så nu var det dags att avnjuta en sista gemensam middag under gemytliga former med en hel del historier från olika håll.

Söndagsmorgon, frukost med mycket eftersnack, alla var överens om att vi hade haft en jättetrevlig träff och "Linköpingsgubbarna" ska ha ett stort tack för det arbete de lagt ner på detta.

Då kläcktes också idén om att göra om det här, 5313 Greven och 5321 Sandy var intresserade av att försöka, vi får se hur det blir med det. Hoppas kan man ju alltid för det var som sagt kul.

Vid pennan (med viss hjälp av 5303)

5325 Jan Welin

Finmekanik

Efter min tid som instrumentmakare på F9, fick jag ett drömjobb som förste instrumentmakare på Chalmers Tekniska Högskola.

Där fick jag verkligen ägna mig åt finmekanik. Jag arbetade för elva institutioner med mekaniska instrument av alla slag.

Jag fick så småningom uppdrag för olika forskare och kom att börja arbeta med kirurgiska instrument.

Öppnade 1982 en enskild firma. Produktutvecklade den första benförankrade hörapparaten samt implantat för en coclea applicerad hörapparat (direkt på hörsnäckan). Den sistnämnda och den benförankrade modellen finns på marknaden i dag, men så långt får inte en vanlig knegare följa med, utan de stora företagen driver dessa projekt i dag.

Jag vurmade för pistolskytte redan i skoltiden och von Köhler kom på mig med att tillverka en liten berlockpistol kaliber 1,2 mm under våra bänkarbeten. Han bad om att få se den när den blev färdig (!) och istället för en reprimand för mitt ”fuskjobbande” fick jag beröm för konstruktionen.

En av de stora skåningarna trodde inte den skulle fungera utan lovade att ställa sin bakdel till förfogande när provskjutningen skulle äga rum. På den tiden kunde man köpa ”berlock skott” (knallskott) med stiftantändning för små leksakspistoler med kaliber 1,2 mm. Jag hade emellertid försett patronhylsan med ett grammofonstift i toppen.(!) I sista stund tog han tillbaks sitt löfte, och det var nog tur det, för i stället fick han se mig avfyra den lilla pistolen mot en tråkloss av Ek! Det blev en skarp knall och mitt i en svart sotfläck på klossens sida satt grammofonstiftet djupt förankrat!

Jag kom till FC i Malmslätt och fick arbeta på vår flygande provbänk på den tiden, en Tp 80 Lancaster. Mellan flygningarna och efter servicen var det lite långtråkigt och jag kom att fortsätta mitt

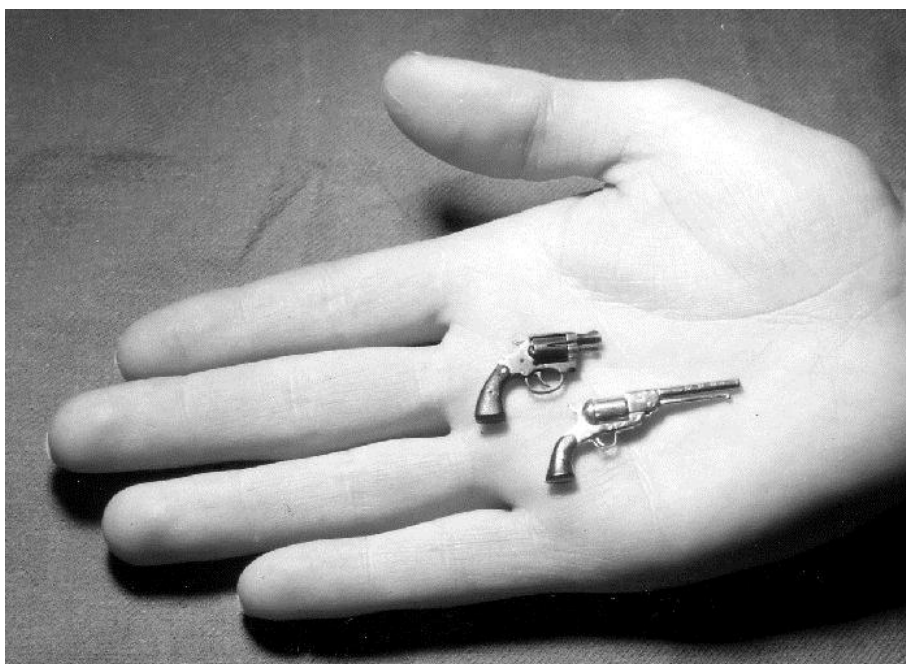
pistolbyggande. Hittade en bit av en 2 mm mässingsplåt på golvet en dag och såg i min fantasi hur lite nålfilar och vår gamla Arboga pelarborrmaskin skulle kunna förvandla detta till en liten miniatyr pistol.

Sagt och gjort, jag satte igång med att kopiera en Colt Frontier som jag sett den på alla westernfilmer.

När den var färdig var jag inte nöjd. Det fanns inga rörliga delar på modellen. Visserligen satt den snyggt i sitt hölster av tunnaste läder gjord av en gammal tappad handske, som jag fann vid elevhemmet.

Jag fick blodad tand och tänkte ”jag gör en mera exakt kopia med rörliga delar och patronhylsor!” Den tog ganska lång tid att tillverka, så många matraster och kafferaster fick kortas in. Gamle Saarinen, vår verkmästare, sneglade och muttrade över det intensiva filandet den lilla pojkvaskern höll på med. Han tyckte nog att jag skulle städa hangaren i stället, när det inte fanns annat att göra.

Pistolen, en Colt Agent Spec. med 2 tums pipa, blev inte helt färdig förrän jag kom till F9. Där lade jag sista handen på den och fick den ”blånerad” eller svärtad eftersom den var av mässing.

Den blev snygg med sina silverinlägg i den svarta bakelitkolven och tittade man noga såg man coltmärket, med sin stegrande häst, inristad intill varbygeln. På pipan står att läsa "Cal. 38 Spec."

Min syn måste ha varit exceptionellt stark på den tiden, för jag hade bara en 3-gångers urmakarlupp som hjälp vid graverandet. Pistolerna har jag kvar (trots att jag fått fyra barn och har åtta nyfikna barnbarn).

*Några minnen från en underbar tid som plötsligt dök upp!
Jag har även en hemsida som visar vad jag arbetar med i dag.
<http://wennbergsfinmek.com>*

Med varma hälsningar

5230 Stig Wennberg.

Vänskapsträff 2007

År 1961 i augusti träffades vi för första gången, men den goda kamratskapen och vänskapen består. Vi har nu börjat träffas på nytt efter flera års vistelser på olika platser i landet. Vilka är vi, jo 6104 Thomas Andersson, 6111 Lars Åke Carlsson och 6115 Roy Eriksson. Nu i höst hade vi 5-årsjubileum för våra träffar med respektive och vi kan bara intyga att det är mycket trevligt att träffas och återuppleva många fina minnen och trevliga episoder från våra två gemensamma år i Västerås.

Vårt koncept är mycket enkelt, vi träffas helt enkelt hemma hos varandra en gång per år i september. Thomas och Anna bor i Västervik, Roy och Marianne har gästats på sitt sommarställe på Öland och Lars Åke och Yvonne har också gästats på sitt sommarställe norr om Karlsborg. Träffarna har på senare tid övergått till att också inkludera övernattning hos dem som är värddar aktuellt år. Första året deltog även 6101 Bengt Andersson och Gun-Britt.

Varje år när vi ses så kommer vi alltid att samtala om våra kamrater från 1961, var de finns nu, vad de gör idag samt naturligtvis lite om flera trevliga händelser när vi bodde ihop på Johannisberg och Lövudden. Och osökt kommer vi naturligtvis även in på skolans verksamhet och lärarna samt övrig personal. Visst minns vi alla undervisningen i engelska på Lövudden där förhören inför Jarking var stenhårda, svetskurser för Färnlöf som kunde vara högljudda och von Köhlers höga krav på precision i vårt arbete. Vi är också helt överens om att den utbildning vi fick i Västerås och efterföljande praktik har präglat oss riktigt ordentligt under hela livet. Men ändå, trots att vi idag passerat 60 års ålder så känner vi oss unga, eller ungefär så pigga som vi var år 1961.....i alla fall en gång per år och då under våra trevliga träffar!

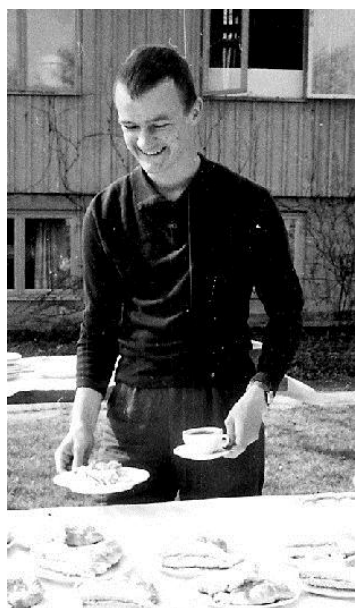

6111 Lars Åke Carlsson 6104 Thomas Andersson 6115 Roy Eriksson

Nu i höst besökte vi åter Thomas och Anna i deras fina villa i Västervik, och den bifogade bilden är från den träffen.

Innan vi lämnade Västervik bestämde vi naturligtvis att vi skall träffas även hösten 2008, och då är det Lars Åke och Yvonne som står som värdar vid Tivedens Vätterstrand.

6111 Lars Åke Carlsson

6111

6104

6115

Försvarets Historiska Telesamlingar

Följande är hämtat från FHT:s hemsida och publiceras enligt tillåtelse från FHT styrelse.

Försvarets Historiska Telesamlingar (FHT) är en organisation som har till uppgift att biträda försvarets museiorganisation med urval, katalogisering, registrering och dokumentation av materiel och system som skall väljas ut och överlämnas till Statens försvarshistoriska museer (SFHM) och Statens maritima museer (SMM).

FHT skall i första hand biträda försvarsmaktens museer med urval, klassificering och registrering av försvarshistorisk intressant telemateriel samt dokumentera densamma dels som enskilda föremål dels som ingående objekt i sina systemtekniska sammanhang.

FHT skall dokumentera sambands- och informationssystem med dess olika komponenter och funktioner. Beskrivningsarbete av äldre materiel och materielsystem är prioriterat för att få information från "de som var med", för bevarande till eftervärlden.

FHT består av en styrelse, samt tre vapengrensinriktade urvalsgrupper.

Urvalsgrupperna (enligt tidigare försvarsgrensvis uppdelning Armé-, Marin- och Flygvapen) består av vardera ca 20 personer, som på ledning av kunskap och erfarenhet av teleteknisk materiel anmält intresse att delta i FHT verksamhet.

Grupperna leds av representant ur FMV. Styrningen av grupperna sker huvudsakligen från styr- och referensgruppen (med ordf. ur HKV) via VU (Verkställande utskottet) med ordf. ur FMV.

Av de material som grupperna producerar inlevereras ett ex till Krigsarkivet, i övrigt finns de tillgängliga bl a vid resp. försvarsmuseer.

Grupperna sammankallas i regel en två gånger per år. I samband med dessa möten förekommer studiebesök vid t ex telehistorisk plats.

Flygvapnet

Flygvapnet som organisation är betydligt yngre än armén och marinen. Det svenska militära flyget, som i både armén och marinen startade 1912, erhöll genom 1914 års härordning en fast organisation, i det att ett flygkompani då organiserades inom armén och i marinen ett flygväsende.

Enligt 1925 års försvarsordning slogs dessa två organisationer samman till ett självständigt flygvapen 1926.

Armén

Armén har sedan lång tid tillbaka en väl fungerande museiorganisation med Armémuseum, som ingår i SFHM, som ansvarig instans. Detta museum . eller dess föregångare Artillerimuseum . öppnades för allmänheten 1879. Dessutom finns ett antal bra utrustade och väl fungerande förbandsmuseer, som speglar förbandens historiska utveckling, såväl vad gäller dess uppgifter och roller i det svenska försvaret, som förbandets organisation, personal, utrustningar och beväpning etc.

Marinen

Marinens officiella museiverksamhet började med Statens sjöhistoriska museum 1935, i vilket museum ingick en Örlogsavdelning, som visade den svenska flottans historia. Örlogsavdelningen avskildes från Sjöhistoriska museet på Gärdet i Stockholm år 1944.

Modellkammaren i Karlskrona organiserades 1752. År 1922 slogs den samman med artillerimodellkammren som 1929 bytte namn till Varvsmuseum, som i sin tur fick namnet Marinmuseum 1962. Fram till 1997 ingick Marinmuseum i SFHM men överfördes då till det som nu

heter Statens Maritima Museer vari Sjöhistoriska museet och Vasamuseet också ingår.

Marinen har ytterligare ett museum; nämligen Fästningsmuseet i Waxholm, vars samlingar huvudsakligen kommer från kustartilleriet. Fästningsmuseet ingår inte SMM utan är Amf 1:s förbandsmuseum. Dessutom finns liksom inom armén ett antal förbandsmuseer, främst inom kustartilleriet.

Marinen bestod av flottan och kustartilleriet. Flottan har anor från medeltiden, medan kustartilleriet bildades 1902 ur arméns skärgårdsförband. Kustartilleriet är numera omgjort till amfibiekåren. Svenska flottan kom att bli pionjärer inom Sverige vid införandet av den s k "trådlösa" telegrafen, populärt kallad "gnisttelegrafen". Redan omkring 1900 genomfördes de första försöken med trådlös telegrafi inom flottan med hjälp av utrustning från AEG i Berlin. Marinen har alltså 100-åriga traditioner inom teleteknikområdet som våra museer skall bevara för framtiden och där FHT Maringrupp försöker hjälpa till genom föremålsinsamling och dokumentation av intressant teknisk utrustning.

Länk

För att komma till FHT:s hemsida kan du använda följande länk:

<http://www.fht.nu>

På deras hemsida finns förutom ovanstående material en hel del dokument i PDF-format samt många intressanta länkar.

Se speciellt länkar under fliken Flygvapnet och Länkar där det bl a finns länk till vår egen hemsida.

4929 Karl Gardh

Digitalisering av våra smalfilmer

I vårt arkiv på Lövudden har vi sedan en långt tid tillbaka haft ett antal smalfilmsrullar från 50-60 talet. Dessa filmer har inte visats i något sammanhang vad jag vet.

Vi har nu undersökt filmrullarna, som är från Johannisberg, Lövudden och Malmslätt, och funnit att det skulle vara intressant att överföra dessa i digital form för en enklare visning.

Vi tog kontakt med Svenska Filminstitutets filmarkiv i Grängesberg, som skriver så här i sin programförklaring:

Vi bevarar svenska folkets filmer för framtiden.

Svenska Filminstitutets filmarkiv i Grängesberg har statens uppdrag att bevara och tillgängliggöra kulturhistoriska värdefull film på 8 mm, 9,5 och 16 mm.

Det är filmer som skildrar livet till vardag och fest, arbete och fritid, natur och bebyggelse. Det är filmer som är historiska dokument i form av rörliga bilder från den tid då Sverige utvecklades till en modern nation.

Med 295 meter smalfilm i bagaget reste vi till Grängesberg för att överlämna filmerna för digitalisering. Denna tjänst är kostnadsfri och vi får tillbaka en DVD skiva. Originalfilmerna kommer att lagras på Filmarkivet.

Vid kamratträffen i vår ser vi fram emot att kunna visa denna historiska DVD film.

5858 Åke Tedesjö

**Platschefen Tommie Hildman
vid filmscannern**

**5746 Rolf, 5511 Lars-Ove
och Tommie Hildman**

Föreningsfakta

Nu är det dags igen för inbetalning av medlemsavgiften. Se bifogat inbetalningskort.

2006 gick det ut en påminnelse till 199 medlemmar som inte betalat 2006 års avgift, av dessa betalade 19.

Även i år påminner vi de som glömt att betala genom att markera detta på inbetalningskortet.

Data för aktuellt år	07	06	05	04	03	02	01	00
Tidningen har gått ut till adresser	733	739	763	777	752	753	768	788
Så här många har betalat m-avgift	537	540	554	571	538	530	535	546
Efter en påminnelse så här många		559	586	603	558	544	561	559

Via inbetalningskortet kom det in 11 adressändringar och ett antal e-postadresser. Många har meddelat ny adress per e-post och då fick vi även den adressen.

Hittar du felaktigheter i namnförteckningen så var snäll och meddela mej så att vi får korrigera.

Lägg inte inbetalningskortet åt sidan.

5746 Rolf Olsson

IN MEMORIAM

Sedan föregående Propellerblad har det kommit till styrelsens kännedom att följande personer har avlidit:

4107	Sven Johansson	2005-04-02
4206	Kurt Walkin	2007-04-06
5011	Lennart Helje	2006-06-10
5217	Lennart Nilsson	2006-06-20
5506	Reine Guldbrandsen	2006-08-11
5717	Curt Åke Cederbom	2007-08-05
5818	Erik Genstrand	2007-05-02
5849	Åke Olofsson	2007-01-18
5907	Roland Andersson	2006-07-14
6054	Roland Sandberg	2007-11-21
6434	Paul Johansson	2005-11-13
6652	Torvald Pettersson	2006-07-19

Frid över deras minne

63-or på båtäventyr

53:ornas 50-årsjubileum

5303, 5305, 5309, 5310, 5311, 5312, 5313, 5314, 5316, 5318, 5320, 5321, 5323, 5324, 5325

"ASEA-strömmen" Stora Torget i Västerås